

Jaarverslag SCCM 2011

R120307

Vastgesteld door het bestuur op 30 maart 2012

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 12 april 2012

SCCM
Kettingstraat 2, Den Haag
Postbus 13507
2501 EM DEN HAAG
Telefoon: 070-3623981
E-mail: info@sccm.nl
Website: www.sccm.nl

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Stand van zaken beleidsmatig
- 3 Stand van zaken kwantitatief
- 4 Activiteiten in 2011
- 5 Ontwikkelingen en beleid 2012

Bijlagen

- Overzicht samenstelling bestuur, RvT, CCvD's en College van Beroep.
- Overzicht certificatie-instellingen waarmee SCCM een overeenkomst heeft.
- Overzicht bedrijven geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening.

SCCM - Platform voor certificatie milieu- en arbomanagementsystemen

SCCM werkt samen met het bedrijfsleven, overheden, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden aan een eenduidig en gewaardeerd certificaat voor ISO 14001 (milieu), EMAS (milieu), ISO 50001 (energie) en OHSAS 18001 (arbo). SCCM stelt daarvoor onder andere de certificatieschema's op. Alle activiteiten van SCCM zijn gericht op het gebruik van managementsystemen om de prestaties van bedrijven en organisaties te verbeteren, risico's te beperken en de relatie met klanten en overheden te versterken. Met een (gecertificeerd) managementsysteem leggen organisaties een goede basis voor duurzaam ondernemen.

www.sccm.nl is het centrale informatiepunt. Naast overzichten van gecertificeerde organisaties en aangesloten certificatie-instellingen biedt de site hulpmiddelen en tips voor het invoeren van een managementsysteem.

1 Inleiding

Het jaarverslag 2011 is het zestiende jaarverslag van SCCM. Dit jaarverslag geeft inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen in 2011 en de plannen voor 2012.

Naast dit door het bestuur opgestelde jaarverslag is er een jaarrekening over 2011. Deze is goedgekeurd door het accountantskantoor Mazars Paardekooper Hoffman NV. In dit jaarverslag wordt alleen een korte omschrijving van de financiële situatie gegeven.

2 Stand van zaken beleidsmatig

Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken met betrekking tot een aantal beleidsmatige ontwikkelingen weer. In 2011 is een start gemaakt met de uitvoering van het beleidsplan 2011-2015 dat eind 2010 is vastgesteld.

Om te bereiken dat ISO 14001- en OHSAS 18001-certificaten herkenbaar zijn en gewaardeerd worden als basis voor duurzaam ondernemen staan de volgende beleidslijnen centraal:

- **Het resultaat** van het managementsysteem meer **centraal te stellen**. Het resultaat in termen van zowel prestaties als compliance, waarbij ook de cultuur als een resultaat kan worden gezien.
- **Producten te ontwikkelen** die in combinatie met een ISO 14001- en/of OHSAS 18001-audit kunnen worden toegepast om onderdelen van het systeem te verbeteren of te verdiepen.
- **Banden** met zowel certificatie-instellingen, gecertificeerde organisaties, adviseurs, overheden als verschillende intermediairs te **versterken**.

Herkenbaarheid en waardering

De herkenbaarheid en waardering van ISO 14001- en OHSAS 18001-certificatie blijkt onder andere uit het aantal bij SCCM geregistreerde certificaten.

Het aantal bij SCCM geregistreerde ISO 14001-certificaten is in 2011 aanzienlijk gestegen. Eind 2011 stonden in totaal 1.742 certificaten geregistreerd. Deze certificaten hebben betrekking op in totaal 3.736 vestigingen. De toename van het aantal ISO 14001-certificaten is sterker dan in voorgaande jaren. In de jaren 2007-2009 lag dit op 7% per jaar. In 2010 was het 10% en in 2011 is het aantal met 15% gegroeid.

Het aantal OHSAS 18001-certificaten is in 2011 met 14% toegenomen. Eind 2011 stonden er 217 certificaten geregistreerd. De waardering van het OHSAS 18001-certificaat blijkt ook uit het beleid van het ministerie van SZW om bedrijven met een OHSAS 18001-certificaat in aanmerking te laten komen voor de in het regeerakkoord aangekondigde 'inspectievakantie'. Bedrijven met een OHSAS 18001-certificaat zullen minder door SZW inspectie worden bezocht.

Zowel het ISO 14001- als het OHSAS 18001-certificaat spelen in toenemende mate een rol in het zakelijk verkeer. Bij de inkoop van producten en diensten wordt steeds vaker waarde aan het aspect duurzaamheid gegeven. Vooral het ISO 14001-certificaat wordt dan gebruikt om aan te tonen dat er structureel aan de verbetering van de milieuprestaties wordt gewerkt. Het OHSAS 18001-certificaat wordt steeds vaker gebruikt om aan te tonen dat er veilig wordt gewerkt en gebruikt als alternatief voor het VCA-certificaat.

De groeiende waardering van beide certificaten blijkt ook uit de toename van het aantal bezoeken aan de webpagina van SCCM met de database met certificaten. De ISO 14001-database is in 2011 meer dan 32.000 keer bezocht. Een toename van 18% met 2010.

In november 2011 heeft het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie het rapport Transparantiebenchmark 2011 gepresenteerd. Het doel van de transparantiebenchmark is onder andere het geven van inzicht in de transparantie van de jaarlijkse MVO-verslaggeving door het Nederlandse bedrijfsleven.

SCCM heeft onderzocht in hoeverre de top 10 van deze benchmark en de benchmark gedefinieerde 'koplopers' en 'achtervolgers' een gecertificeerd milieu- en of arbomanagementsysteem hebben. Interessant is om te zien dat de organisaties die hoger scoren op de benchmark ook vaker gebruik maken van gecertificeerde managementsystemen. Opvallend is ook dat organisaties die lager scoren in hun rapportage regelmatig het voornemen om gecertificeerd te worden hebben vermeld in het duurzaamheidsverslag.

Bij de top-10 heeft 90% een ISO 14001-certificaat en 50% een OHSAS 18001-certificaat. Bij de koplopers (44 organisaties) heeft 61% een ISO 14001-certificaat en 20% een OHSAS 18001-certificaat. Bij de achtervolgers ligt dit weer lager. Organisaties die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan zien de voordelen van een gecertificeerd managementsysteem.

Het resultaat van het managementsysteem

Een belangrijk doel van het managementsysteem is om de naleving van wet- en regelgeving te borgen. Eind 2010 heeft SCCM een informatieblad uitgebracht waarin alle stappen om dit te bereiken met voorbeelden zijn uitgewerkt. In 2011 is het informatieblad aangevuld met voorbeelden voor een arbomanagementsysteem.

Ter introductie van dit informatieblad is samen met NEN in mei 2011 een middagsymposium over dit onderwerp georganiseerd. Een drietal bedrijven heeft daar hun aanpak gepresenteerd. De actualiteit van dit onderwerp bleek uit het feit dat bijna 200 vertegenwoordigers van bedrijven aanwezig waren.

Om te zorgen dat ISO 14001-auditors de mogelijkheid te bieden om hun kennis over wet- en regelgeving te verhogen en bij te houden heeft SCCM in 2011 voor de belangrijke onderwerpen uit wet- en regelgeving samenvattingen gemaakt die toegesneden zijn op de informatiebehoefte van ISO 14001-auditors. Deze samenvattingen worden aangeboden via een besloten deel (mijn.sccm) van de SCCM-website.

Producten ontwikkelen

In 2011 is de ISO 50001-norm voor energiemanagementsystemen gepubliceerd. SCCM heeft een certificatieschema voor deze norm ontwikkeld. Dit certificatieschema is in de eerste plaats bedoeld voor organisaties die al een ISO 14001-certificaat hebben en veel energie verbruiken. Dit onderdeel van het milieumanagementsysteem kan met behulp van de ISO 50001-norm verdiept worden. Deze norm vraagt een verder gaand inzicht in de energiestromen en de mogelijkheden om het energiegebruik te verminderen.

Best practices worden ontwikkeld om praktische voorbeelden tussen gecertificeerde bedrijven uit te wisselen. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om de wijze waarop medewerkers worden betrokken en gemotiveerd, milieurisico's met elkaar worden vergeleken etc. Deze best practices krijgen een centrale plaats op de website en in de digitale nieuwsbrief.

Banden versterken

SCCM wil het centrale punt zijn waar informatie en kennis over milieu- en arbomanagementsystemen beschikbaar is en wordt uitgewisseld. Om de verschillende doelgroepen van de juiste informatie te voorzien is een communicatieplan opgesteld. Op basis van het communicatieplan is in 2011 een nieuwe website ontwikkeld. Deze wordt begin 2012 geïntroduceerd. Op de website wordt de informatie toegesneden op verschillende doelgroepen.

De voorbereidingen zijn getroffen om mijn.sccm en de samenvattingen van wet- en regelgeving ook toegankelijk te maken voor de gecertificeerde organisaties die bij SCCM staan geregistreerd. Op deze manier wordt het ook mogelijk om direct met de gecertificeerde organisaties te communiceren.

Aansluitend op de nieuwe website is een nieuwe opzet van een digitale nieuwsbrief ontwikkeld. Door het opnemen van meer voorbeelden en 'best practices' worden de gecertificeerde organisaties en hun adviseurs gestimuleerd om de managementsystemen te verbeteren en daarmee de prestaties te verhogen.

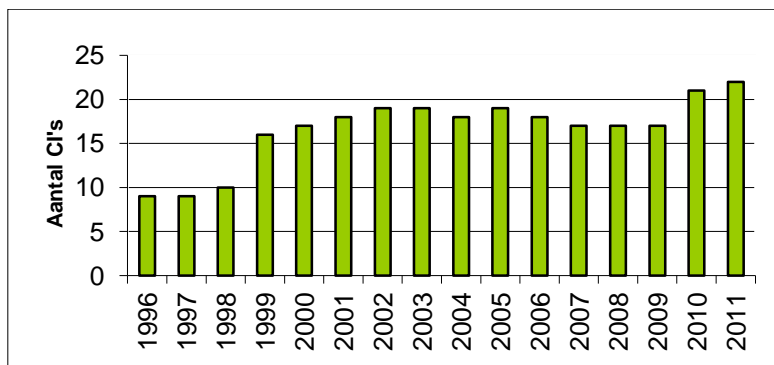
3 Stand van zaken kwantitatief

In dit hoofdstuk wordt een kwantitatief overzicht gegeven in de ontwikkeling van ISO 14001- en OHSAS 18001-certificatie en de EMAS-registratie in Nederland.

Certificatie-instellingen aangesloten voor ISO 14001

In 2011 is het aantal aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 met een toegenomen, het zijn er 22. Alle aangesloten certificatie-instellingen zijn erkend door de Raad voor Accreditatie (RvA) en hebben een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema van SCCM. Eind 2011 had SCCM met drie certificatie-instellingen een voorovereenkomst voor ISO 14001. Deze certificatie-instellingen hebben een accreditatie aangevraagd bij de RvA. Op het moment dat de accreditatie een feit is, wordt de voorovereenkomst met SCCM omgezet in een overeenkomst.

In figuur 1 is de ontwikkeling van het aantal aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 weergegeven.

Figuur 1: Ontwikkeling aantal bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 (1996-2011)

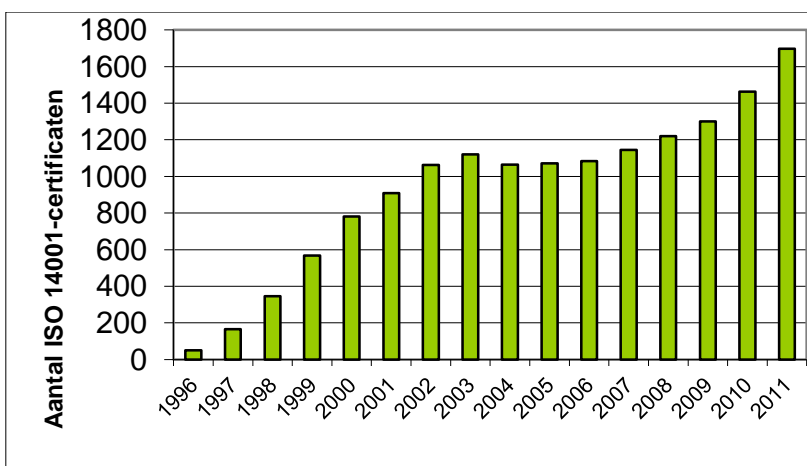
Eind 2011 had één van de eenentwintig certificatie-instellingen tevens een overeenkomst voor het gebruik van het EMAS-verificatiesysteem. Dit aantal is niet gewijzigd.

In bijlage 2 is een recent overzicht opgenomen van de certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema en/of het EMAS-verificatiesysteem.

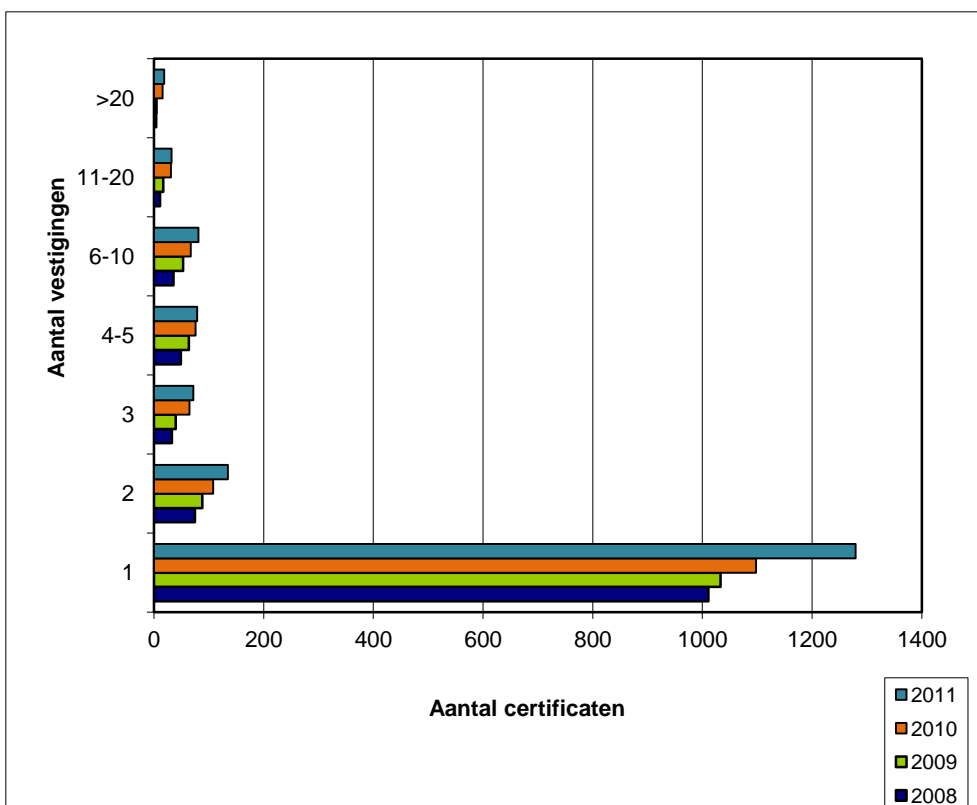
ISO 14001-gecertificeerde organisaties in Nederland

Eind 2011 stonden in totaal 1.742 organisaties bij SCCM geregistreerd met een ISO 14001-certificaat (waarvan 1.697 in Nederland). Eind 2010 waren dit 1.518 organisaties (waarvan 1.462 in Nederland). In figuur 2 is de ontwikkeling van het aantal organisaties met een ISO 14001-gecertificeerd milieumanagementsysteem in Nederland weergegeven.

Op de internetsite van SCCM is een bestand opgenomen met alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. In dit bestand kunnen selecties van de gecertificeerde bedrijven worden gemaakt naar bijvoorbeeld regio en bedrijfstak.

Figuur 2: Aantal organisaties in Nederland met een gecertificeerd milieumanagementsysteem volgens ISO 14001 op 31 december in de periode 1996-2011

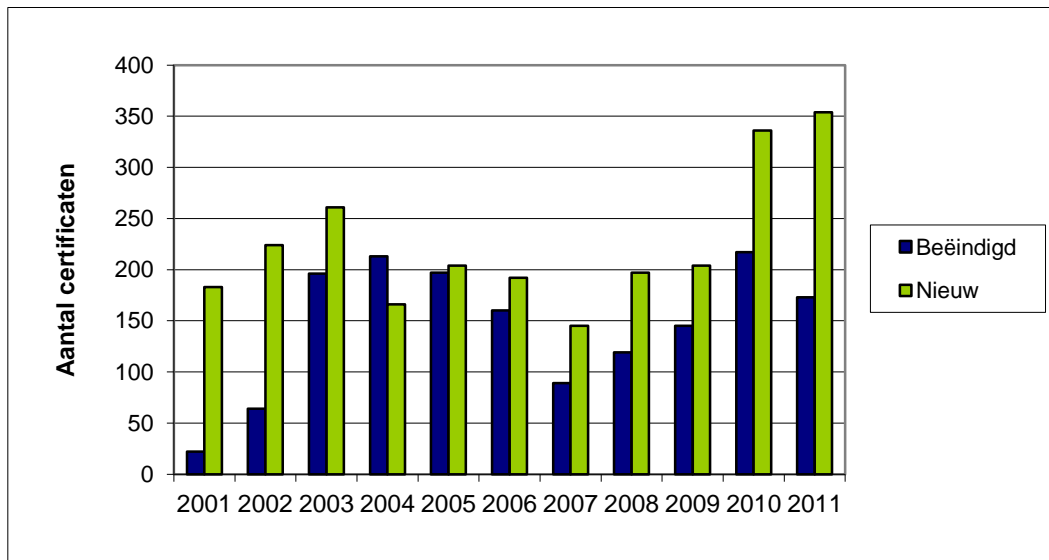

Figuur 3: Aantal ISO 14001-certificaten in Nederland verdeeld naar aantal vestigingen per certificaat op 31 december

Een organisatie kan ervoor kiezen om bedrijfsonderdelen of vestigingen afzonderlijk te certificeren of om de verschillende bedrijfsonderdelen of vestigingen onder één certificaat te brengen. In figuur 3 is te zien dat de meeste certificaten betrekking hebben op één afzonderlijke vestiging of bedrijfsonderdeel.

Eind 2011 waren er in Nederland totaal 418 organisaties met meer dan één vestiging op een certificaat (363 eind 2010). Daarvan hadden er 209 twee of drie vestigingen, 160 vier tot tien vestigingen en 19 organisaties met meer dan twintig vestigingen op een ISO 14001-certificaat. De organisatie met de meeste vestigingen op één certificaat heeft er in totaal 54. In totaal zijn er 3.736 organisaties, bedrijfsonderdelen of vestigingen met een ISO 14001-certificaat in Nederland (3.274

eind 2010 en 2.406 eind 2009). In de periode 2008 tot 2010 steeg het totaal aantal vestigingen dat onder een ISO 14001-certificaat valt, veel sneller dan het aantal certificaten (in 2010 respectievelijk 33% en 10%, in 2009 respectievelijk 20% en 7% en 2008 respectievelijk 15% en 7%). In 2011 is het aantal certificaten in Nederland met 16% gestegen en het aantal vestigingen met 14%.

Figuur 4: Aantal toegevoegde en aantal verwijderde ISO 14001-certificaten in Nederland

In figuur 4 is het aantal ISO 14001-certificaten weergegeven dat in de periode 2001-2011 is toegevoegd aan de SCCM-database en het aantal certificaten dat in deze periode is verwijderd uit de SCCM-database. De toename van het aantal ISO 14001-certificaten in Nederland wordt vooral veroorzaakt door een toename van het aantal nieuwe certificaten. Opvallend is dat het aantal verwijderde certificaten na een aantal jaren van stijging in 2011 weer is gedaald.

Uit eerder onderzoek naar de verwijderde certificaten is naar voren gekomen dat circa 50% hiervan op een later moment weer als 'nieuw' certificaat terugkomt. Het verwijderen en weer toevoegen houdt verband met:

- Uitloop van herbeoordelingen en herstel van afwijkingen waardoor certificaat tijdelijk niet geldig is.
- De overgang naar een andere certificatie-instelling. Het certificaat wordt dan verwijderd en wordt later door de nieuwe certificatie-instelling weer aangemeld.
- Veranderingen in een organisatie (bijvoorbeeld samenvoeging van vestigingen, overname en naamswijziging) betekenen dat een certificaat eerst wordt verwijderd en later op een andere manier terugkomt.

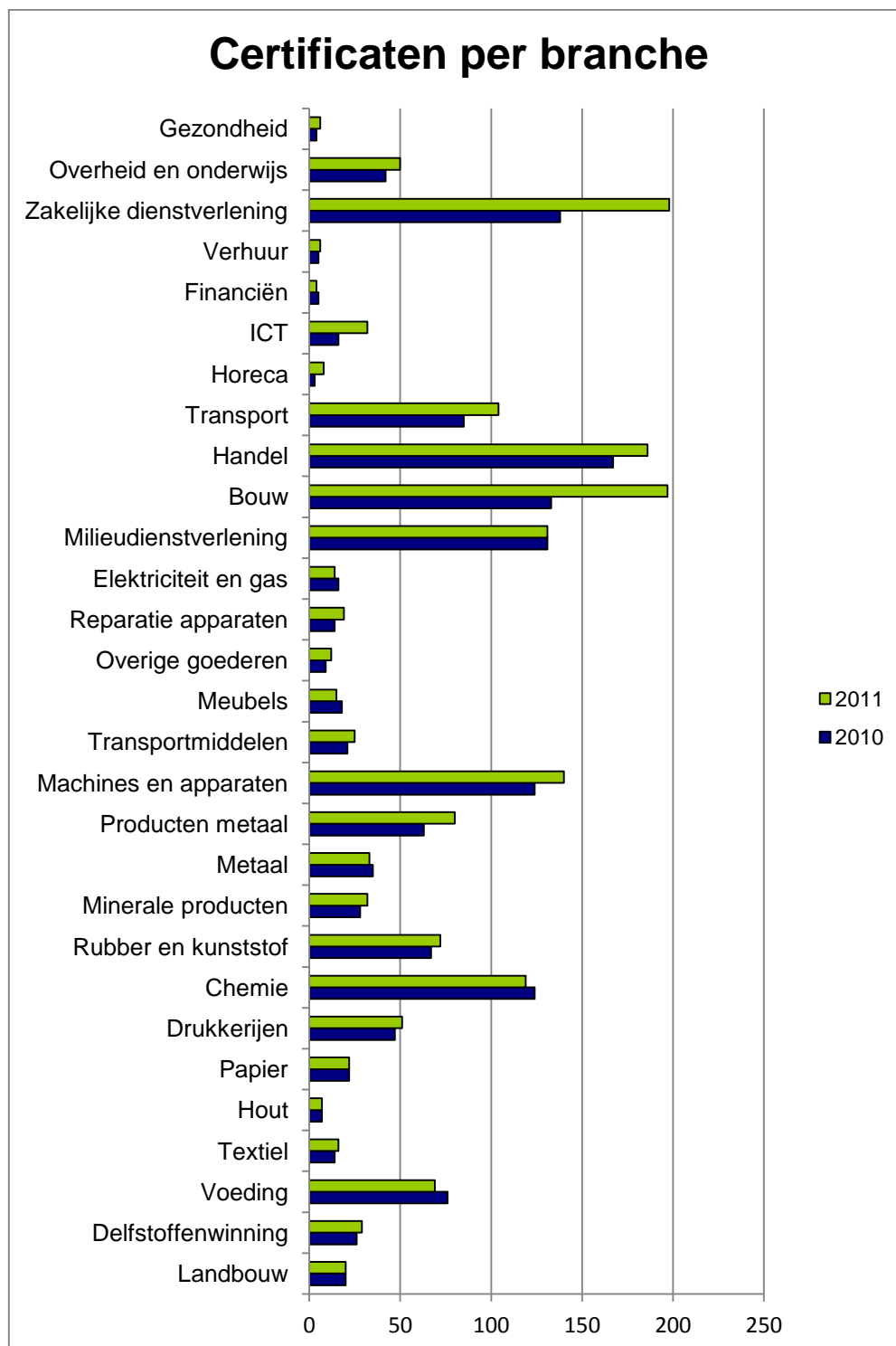
Voor een deel komen verwijderde certificaten niet terug. Dit hangt samen met:

- Beëindiging, al dan niet op initiatief van de gecertificeerde organisatie. Het betreft voornamelijk kleinere organisaties. Incidenteel zijn het organisaties die de activiteiten staken of failliet gaan.
- Samenvoegen van certificaten van verschillende vestigingen in één certificaat voor de gehele organisatie. De vestiging is dus niet feitelijk gestopt maar ondergebracht onder een ander certificaat.

De certificatie-instellingen worden drie tot vier maal per jaar geattendeerd op ISO 14001-certificaten die staan geregistreerd en waarvan de looptijd volgens de registratie bij SCCM is verstreken. Certificaten waarvan niet op korte termijn duidelijk is dat deze zijn verlengd, worden (eventueel tijdelijk) uit de registratie verwijderd. Op deze manier wordt het bestand op internet actueel gehouden.

In 2011 zijn 6 certificaten ingetrokken (2 in 2010 en 7 in 2009) en zijn 2 certificaten tijdelijk geschorst geweest (3 in zowel 2010 als 2009). Meestal houdt de gecertificeerde organisatie 'de eer aan zich' en beëindigt zelf de certificatie-overeenkomst.

In de volgende figuren is de verdeling van de ISO 14001-gecertificeerde organisaties weergegeven naar sector en provincie.

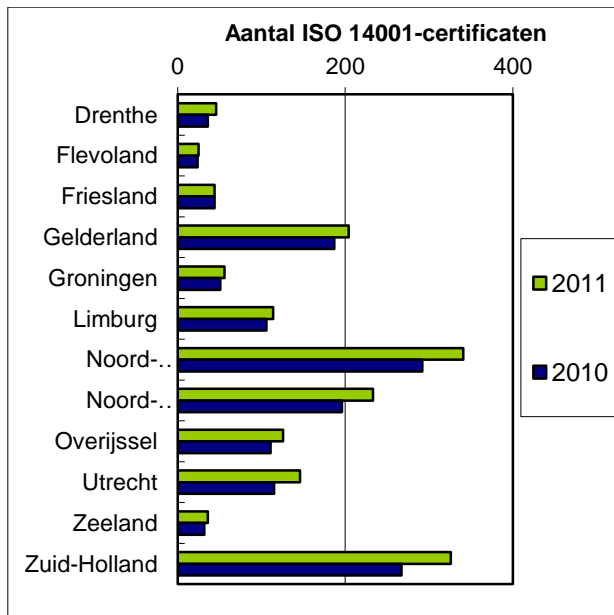

Figuur 5: Organisaties met ISO 14001-certificaat verdeeld naar sector op 31 december 2010 en 2011

In 2011 zijn de meeste nieuwe certificaten geregistreerd in de sectoren:

- Bouwnijverheid (+73)
- Zakelijke dienstverlening (+66)
- Groot- en detailhandel en garagebedrijven (+32)
- Transport (+27)
- Vervaardiging van elektronica, machines en apparaten (+25)
- Afvalinzameling en verwerking (+18)
- Vervaardiging van producten van metaal (geen machines) (+17)

Figuur 6: Verdeling aantal ISO 14001 certificaten naar provincie op 31 december

Om een indruk te geven van het aantal ISO 14001-gecertificeerde organisaties ten opzichte van het totaal aantal aanwezige organisaties is voor een aantal sectoren geanalyseerd in hoeverre de leden van een brancheorganisatie ook voorkomen in de database van ISO 14001-certificaten.

Brancheorganisatie	Aantal leden	% leden met één of meer ISO 14001-gecertificeerde organisaties/vestigingen in de SCCM-database*
Vereniging Afvalbedrijven	45	65%
VKP (Kunstmest)	5	40%
VNCI (Chemie)	91	56%
VNP (Papier en karton)	23	65%

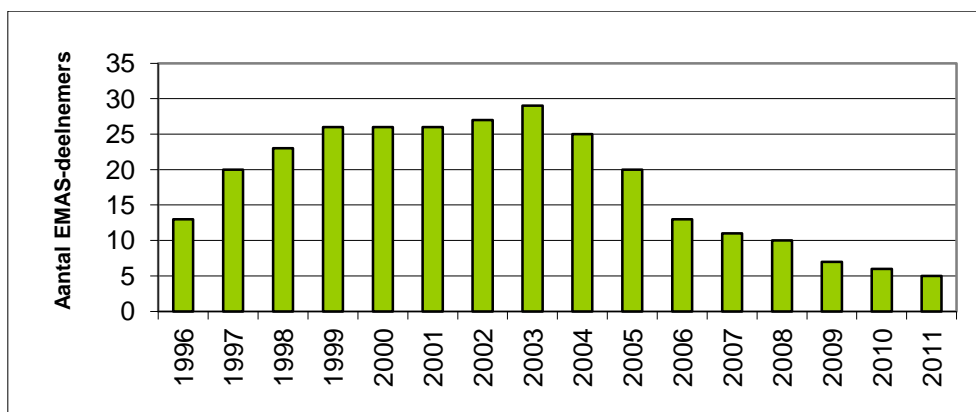
Figuur 7: Vergelijking ledenlijst sector met ISO 14001-certificaten SCCM

* Het is mogelijk dat er meer leden een ISO 14001-certificaat hebben. Dit zijn leden met een ISO 14001-certificaat verstrekt door een certificatie-instelling die niet bij SCCM is aangesloten. Dit zijn certificatie-instellingen gevestigd en geaccrediteerd in het buitenland.

Van de organisaties in Nederland die worden beschouwd als de 'majeure risicobedrijven' heeft circa 50% een bij SCCM geregistreerd ISO 14001-certificaat. Voor andere sectoren ligt het aandeel gecertificeerde bedrijven aanzienlijk lager en verschilt het per sector.

Aantal EMAS-geregistreerde organisaties

Eind 2011 waren 5 organisaties in Nederland geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening. Eind 2010 waren dit er 6. In 2011 heeft één organisaties de EMAS-registratie beëindigd. De vestiging van het Europees Octrooibureau in Den Haag/Rijswijk is overgaan naar een 'corporate' registratie bij de competent body van het hoofdkantoor in Duitsland. Dit is een mogelijkheid die de EMAS-verordening sinds 2010 biedt. Er zijn in 2011 geen nieuwe EMAS-deelnemers geregistreerd. In figuur 8 is de ontwikkeling van het aantal EMAS-deelnemers weergegeven. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de EMAS-geregistreerde organisaties.

Figuur 8: Ontwikkeling aantal EMAS-geregistreerde organisaties in Nederland op 31 december

Het aantal EMAS-registraties in de EU is in 2011 licht gedaald van 4.542 eind 2010 tot 4.531 eind 2011. Begin 2010 is de herziene versie van de EMAS-verordening van kracht geworden. Een belangrijke doelstelling was dat met de wijzigingen de belangstelling voor EMAS zou toenemen. In het aantal registraties komt dat nog niet tot uitdrukking. Duitsland heeft nog steeds de meeste EMAS-geregistreerde organisaties (1.402, was 1.346). Andere lidstaten met veel EMAS-registraties zijn Spanje (1.236, was 1.228), Italië (1.162, was 1.035) en Oostenrijk (260, was 262).

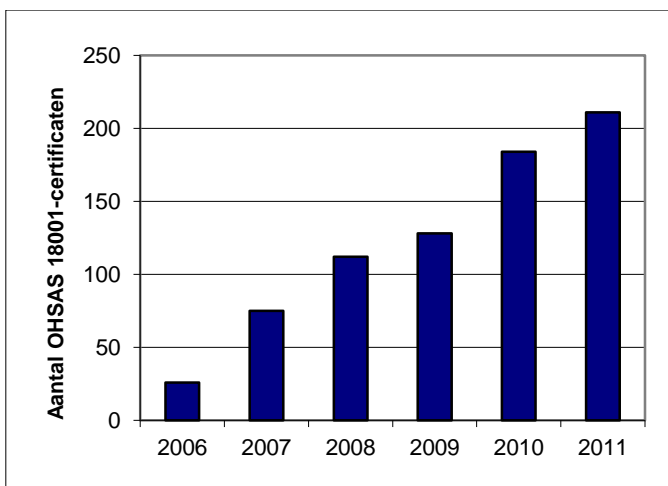
Certificatie-instellingen aangesloten voor OHSAS 18001

In totaal waren eind 2011 tien certificatie-instellingen geaccrediteerd dit is aantal is in 2011 niet gewijzigd. Met één certificatie-instelling had SCCM eind 2011 een voorovereenkomst voor het gebruik van het OHSAS 18001-certificatieschema. Deze certificatie-instelling is in procedure bij de RvA en begin 2012 geaccrediteerd.

In bijlage 2 is een overzicht van de aangesloten en geaccrediteerde certificatie-instellingen opgenomen.

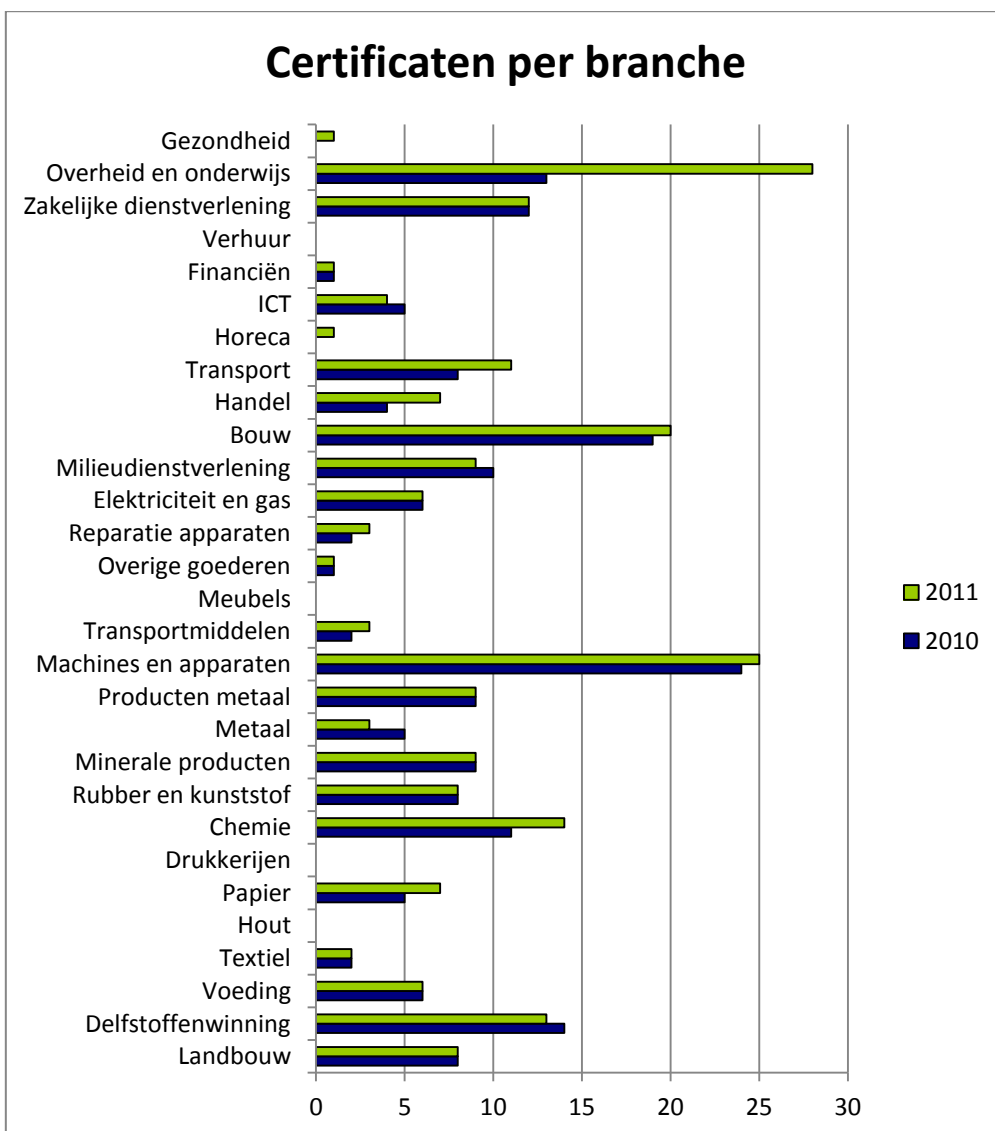
Aantal OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties

In 2011 is het aantal door SCCM geregistreerde OHSAS 18001-certificaten gestegen van 191 (waarvan 184 in Nederland) tot 217 (waarvan 211 in Nederland). Organisaties in het buitenland, die door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling zijn gecertificeerd op basis van het SCCM-certificatieschema, kunnen zich vrijwillig laten registreren in de SCCM-database.

Figuur 9: Aantal bij SCCM geregistreerde OHSAS 18001-certificaten in Nederland

De verdeling van de OHSAS 18001-certificaten over de sectoren is weergegeven in de volgende figuur.

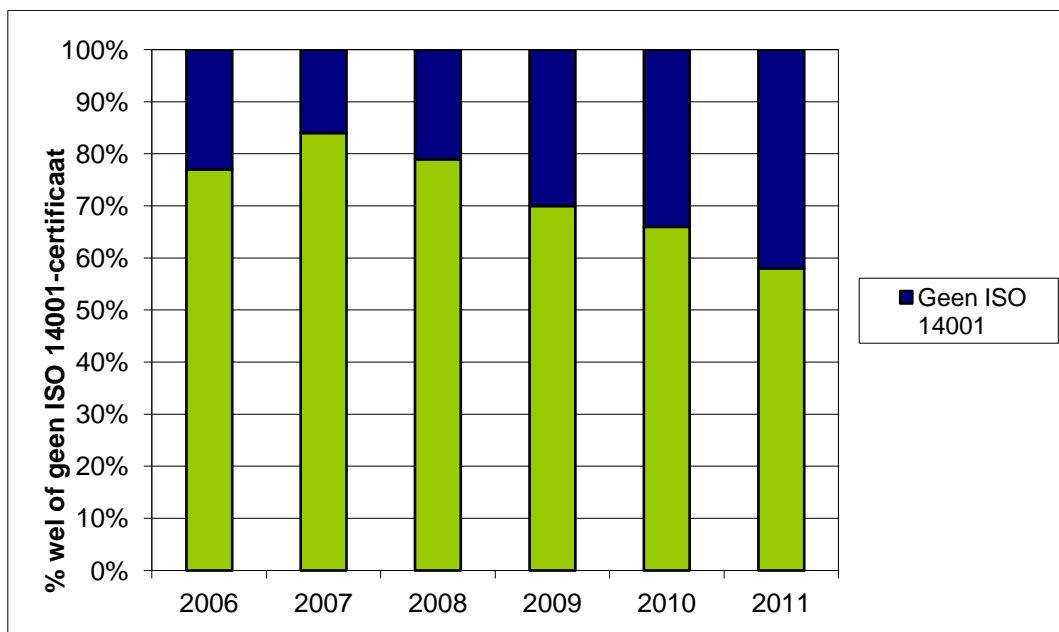

Figuur 10: Verdeling OHSAS 18001-certificaten naar sector 31 december 2011

In 2011 zijn de meeste nieuwe certificaten geregistreerd in de volgende sectoren:

- openbaar bestuur, overheidsdiensten en onderwijs (+13);
- chemie (+5).

In de volgende figuur is te zien dat het merendeel van de OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties in Nederland (58%) beschikt over een ISO 14001-certificaat. Opvallend is dat het aandeel van organisaties dat geen ISO 14001-certificaat heeft groeit. In 2010 en 2009 had respectievelijk circa 66% en circa 70% een ISO 14001-certificaat.

Figuur 11: Verdeling aantal OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties naar wel en niet ook ISO 14001-gecertificeerd zijn

Gebruik van vragen- en klachtenprocedures

SCCM wil stimuleren dat eventuele vragen en klachten daadwerkelijk bij de betrokken certificatie-instelling worden ingediend. Overheden zijn terughoudend met het gebruik van de klachtenprocedures. Het gebruik van deze procedures is belangrijk omdat deze het verbeteringsproces stimuleren en aanleiding kunnen zijn voor het wegnemen van verkeerde verwachtingen.

Sinds 2002 is het mogelijk om ook klachten die formeel door een certificatie-instelling moeten worden behandeld via SCCM in te dienen. SCCM zorgt er dan voor dat de klachten worden doorgegeven aan de betreffende certificatie-instelling. Het voordeel hiervan is dat SCCM de afhandeling van de procedure ook volgt. In 2007 is voor het eerst gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

In de volgende tabel is het gebruik van de vragen- en klachtenprocedures bij de certificatie-instellingen weergegeven.

Soort vraag/klacht bij certificatie-instellingen van derden (exclusief certificaathouders)	Aantal in:										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
- Formele schriftelijke klacht van derden	1	2	0	0	0	1	3	3	3	1	1
- Mondelinge klacht	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Schriftelijke vraag om toelichting	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1
- Mondelinge vraag om toelichting	7	0	1	0	0	0	7	16	6	2	0

Figuur 12: Aantal bij certificatie-instellingen ingediende vragen en klachten in de periode 2000-2011

Interne organisatie

SCCM heeft geen personeelsleden in dienst. De directie- en secretariaatsvoering is uitbesteed aan Stuyt Projecten bv.

Financiën

Het jaar 2011 is afgesloten met een klein negatief resultaat dat ten laste komt van de reserves. In verband met het in gebruik nemen van een eigen kantoorruimte en het zelf invullen van het secretariaat zijn de uitgaven in 2011 hoger geweest dan in de voorgaande jaren. Tot en met 2010 werd gebruik gemaakt van kantoorfaciliteiten die door het ministerie van VROM ter beschikking werden gesteld als vergoeding voor de uitvoering van de EMAS-verordening.

De belangrijkste inkomstenbronnen van SCCM zijn:

- Contributie van de certificatie-instellingen voor het gebruik van het ISO 14001 en het OHSAS 18001-certificatieschema. De contributie per certificatie-instelling bedraagt € 2.700,00 per jaar voor het gebruik van elk van de certificatieschema's. In het geval een certificatie-instelling een overeenkomst heeft voor het ISO 14001-certificatieschema zijn aan het gebruik van het EMAS-verificatiesysteem geen kosten verbonden.
- Een jaarlijkse vergoeding van de certificatie-instellingen voor elk afgegeven certificaat (zowel ISO 14001 als OHSAS 18001). Deze bedroeg in 2011 € 100,00 per certificaat per jaar en wordt in 2012 niet gewijzigd.

Samenstelling organen SCCM

In 2011 is de vertegenwoordiging van het ministerie van Infrastructuur en Milieu in de Raad van Toezicht gewijzigd, de heer K. de Snoo heeft de plaats van de heer C. Plug ingenomen.

De heer G.J. Koopman is in 2011 afgetreden als lid van het bestuur. Zijn plaats is ingenomen door de heer C.L. Droste. Beide zijn door de Vereniging VNO-NCW voorgedragen.

In 2011 zijn de heren R. Vermeeren (Agentschap NL) en C. van Houwelingen (Dow Benelux B.V.) lid geworden van het CCvD-Milieumanagementsystemen. De heer T. Bruin (Dow Benelux B.V.) is afgetreden.

De heer B. Bennink (Ministerie SZW) is als waarnemer in het CCvD-Arbomanagementsystemen teruggetreden.

In bijlage 1 is het meest recente overzicht opgenomen van de personen die zitting hebben in de verschillende organen van SCCM.

4 Activiteiten in 2011

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste activiteiten in het verslagjaar.

Overleggen binnen SCCM

In bijlage 1 staan de verschillende organen van SCCM aangegeven en de personen die daarin zijn vertegenwoordigd. Onderstaand worden de activiteiten van de verschillende organen weergegeven.

Raad van Toezicht (RvT)

De RvT heeft in 2011 eenmaal vergaderd. In het voorjaar is het jaarverslag en de jaarrekening over 2010 door middel van een schriftelijke procedure vastgesteld. De voorlopige begroting voor 2012 is in het najaar van 2011 besproken en begin 2012 in een schriftelijke procedure vastgesteld.

Tijdens de vergadering in september 2011 is in het bijzonder is aandacht besteed aan:

- De financiële gang van zaken op korte- en middellange termijn.
- De ontwikkelingen op het terrein van het overheidstoezicht en de wijze waarop SCCM daarop kan participeren.
- De uitvoering van het beleidsplan 2011-2015.

Bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar vijf maal vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- Het jaarverslag en de jaarrekening over 2010.
- De begroting voor 2012 en een doorkijk tot 2015.
- De uitvoering van het beleidsplan 2011-2015, in het bijzonder de invulling van de communicatie.
- De betrokkenheid van SCCM bij het programma 'vernieuwing toezicht' en de invoering van systeemgericht toezicht;
- De certificatie van energiemanagementsystemen en de relatie met de CO₂-prestatieladder;
- De afspraken met het ministerie Infrastructuur en Milieu over de uitvoering van de EMAS-verordening en het optreden als EMAS competent body.
- De relatie met de Raad voor Accreditatie.
- De samenstelling en adviezen van de CCvD's over aanpassingen in de certificatieschema's.

Centraal College van Deskundigen-Milieu (CCvD-Milieu)

Het CCvD Milieu heeft in 2011 twee keer vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- De naleving van wet- en regelgeving met ISO 14001 en het daarover georganiseerde symposium.
- Het communicatieplan voor 2011-2012.
- De implementatie van de nieuwe versie van de ISO 17021-norm en de consequenties voor het ISO 14001-certificatieschema. Een nieuwe versie van het schema is besproken.
- Het schema voor de certificatie van energiemanagementsystemen op basis van de ISO 50001-norm.
- Discussiepunten die naar voren zijn gekomen tijdens de auditordagen.
- Vragen over specifieke situaties zoals de certificatie van organisaties met meerdere vestigingen.

Overleg CCvD-Milieu en certificatie-instellingen

Twee keer is er een overleg geweest van de certificatie-instellingen aangesloten bij SCCM en een afvaardiging van het CCvD. Het doel van deze overleggen is om ervaringen met het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema uit te wisselen en de werkwijze af te stemmen. Dit overleg speelt een belangrijke rol in het streven om de werkwijze van de verschillende certificatie-instellingen vergelijkbaar te maken en af te stemmen op de gebruikers van het certificaat.

Ideeën van het CCvD worden in dit overleg getoetst en ervaringen van de certificatie-instellingen zijn weer aanleiding voor discussies in het CCvD. De onderwerpen genoemd bij het CCvD-Milieu zijn ook besproken in het overleg met de certificatie-instellingen.

Centraal College van Deskundigen-Arbo (CCvD-Arbo)

Het CCvD-Arbo heeft in 2011 tweemaal vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn besproken:

- De implementatie van de nieuwe versie van de ISO 17021-norm en de consequenties voor het OHSAS 18001-certificatieschema. Een nieuwe versie van het schema is besproken.
- De vergelijking van OHSAS 18001 met de VCA.
- De inhoud van het accreditatieprotocol van de RvA voor OHSAS 18001.
- Discussiepunten die naar voren zijn gekomen tijdens de auditordagen over bijvoorbeeld de status van de arbocatalogus en de invulling van monitoring.

Overleg CCvD-Arbo en certificatie-instellingen

In 2011 is er twee maal een overleg geweest met de certificatie-instellingen aangesloten bij SCCM voor het gebruik van het OHSAS 18001-certificatieschema en een afvaardiging van het CCvD-Arbo. Dit overleg is bedoeld om ervaringen met de toepassing van het OHSAS 18001-certificatieschema uit te wisselen. Ook de punten genoemd bij het CCvD-Arbo zijn aan de orde geweest. De resultaten van dit overleg worden gebruikt in de CCvD-vergadering die meestal een aantal weken later is. De onderwerpen genoemd bij CCvD-Arbo zijn ook besproken in het overleg met de certificatie-instellingen.

College van Beroep

Er zijn, evenals in de voorgaande jaren, geen bezwaren of beroepen ingediend. Het College van Beroep is in 2011 niet bij elkaar geweest.

Raad voor Accreditatie (RvA)

SCCM is door de RvA erkend als schemabeheerder voor ISO 14001- en OHSAS 18001-certificatie. Dit betekent dat de RvA tweejaarlijks bij SCCM onderzoek doet om te beoordelen of wordt voldaan aan de eisen die aan schemabeheerders worden gesteld. De laatste beoordeling heeft in 2010 plaatsgevonden. De volgende beoordeling zal in 2012 zijn.

Met de RvA is overlegd over de inhoud van het zogenaamde Specifieke Accreditatie Protocol (SAP) voor OHSAS 18001. In een SAP wordt voor een schema de werkwijze van de RvA bij de beoordeling van certificatie-instellingen vastgelegd. Voor OHSAS 18001 heeft SCCM voorstellen gedaan voor een nieuwe systematiek voor clustering van sectoren, dit voorstel is door de RvA overgenomen.

Sinds een aantal jaren is er een overleg van schemabeheerders om ervaringen uit te wisselen. Vanuit dit schemabeheerdersoverleg is er twee maal per jaar een afstemming met de RvA over onderwerpen die betrekking hebben meerdere beheerders. Het gaat dan vooral over de werkwijze van de RvA.

SCCM is nog in afwachting van pilots die de RvA heeft wil doen met een nieuwe manier van toezicht op certificatie-instellingen. Het gaat om zogenaamd 'schaduwonderzoek'. Bij dit onderzoek gaat de RvA na afloop van een onderzoek met de betreffende auditor bij de gecertificeerde organisatie het auditrapport en de bevindingen bespreken. Deze vorm van onderzoek zou in de toekomst het zogenaamde 'bijwonen' kunnen vervangen. De uitvoering van de pilot was gepland voor 2011 en is uitgesteld naar 2012.

Aanpassing ISO 14001-certificatieschema

In 2011 is een nieuwe versie van het ISO 14001-certificatieschema voorbereid. Aanleiding voor de aanpassing is de publicatie van de nieuwe ISO 17021-norm. Dit is de norm waaraan certificatie-instellingen moeten voldoen bij de certificatie van managementsystemen. Deze norm is ook de basis voor de certificatieschema's van SCCM. De vorige ISO 17021 is aangevuld met eisen ten aanzien van de onderbouwing van de competenties van het personeel van de certificatie-instelling. Door SCCM is een systematiek ontwikkeld om hier invulling aan te geven. Het nieuwe certificatieschema voor ISO 14001 is eind december 2011 aan de RvA aangeboden voor een beoordeling. De planning is dat het nieuwe schema begin 2012 wordt gepubliceerd.

Aanpassing OHSAS 18001-certificatieschema

Ook voor OHSAS 18001 certificatieschema is een nieuwe versie ontwikkeld in verband met de nieuwe versie van de ISO 17021-norm. De wijzigingen die verband houden met de ISO 17021 hebben alleen betrekking op de organisatie van de certificatie-instelling.

Op advies van het CCvD worden in het nieuwe certificatieschema ook een aantal wijzigingen aangebracht in de interpretatie van de OHSAS 18001-norm. Deze hebben betrekking op:

- Prestatiemeting en monitoring.
- De status van de arbocatalogus.
- Het arbobeleid.

De nieuwe versie van het OHSAS 18001-certificatieschema is eind december 2011 bij de RvA ingediend voor een beoordeling. De planning is dat het nieuwe schema begin 2012 wordt gepubliceerd.

EMAS-verificatiesysteem

In verband met het van kracht worden van een nieuwe versie van de EMAS-verordening is een nieuwe versie van het EMAS-verificatiesysteem uitgebracht.

Auditordagen ISO 14001

In januari 2011 hebben de ISO 14001-auditordagen voor de twaalfde maal plaatsgevonden. Het is een dagprogramma dat voor de eerste keer op vier dagen is gehouden. Gezien het grote aantal deelnemers is het aantal dagen uitgebreid van drie naar vier. In totaal hebben 129 milieuauditors van de aangesloten certificatie-instellingen deelgenomen (119 in 2010). Elk jaar wordt, naast een groot aantal praktijksituaties, een speciaal thema besproken. Dit jaar stond de audittechniek, in het bijzonder het hanteren van 'audittrails' centraal. De dagen hebben wederom een hoge waardering gekregen en zullen in 2012 opnieuw worden georganiseerd. Het verslag is beschikbaar via de website. Cases van de afgelopen jaren kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gedownload.

Auditordagen OHSAS 18001

In 2011 is voor de derde maal de OHSAS 18001-auditordagen georganiseerd. Het is een dagprogramma dat twee maal is gehouden. Er hebben 62 auditors deelgenomen (59 in 2010). Alleen auditors werkzaam voor de aangesloten certificatie-instellingen kunnen deelnemen. In de ochtend is aandacht besteed aan het onderwerp arbocatalogus. In de middag zijn verschillende cases behandeld gebaseerd op het arbomanagementsysteem van een bouwbedrijf. De dagen hebben een goede waardering gekregen en zal ook in 2012 worden georganiseerd. Het verslag is beschikbaar via de website. De cases kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gelezen.

Samenvattingen wet- en regelgeving op www.mijnsccm.nl

In 2011 is de website van SCCM uitgebreid met een besloten deel. In eerste instantie is dit alleen toegankelijk voor auditors. Zij kunnen daar samenvattingen van milieu wet- en regelgeving downloaden. Doelstelling is om de kennis over wet- en regelgeving bij ISO 14001-auditors te verhogen. Er is een selectie gemaakt van de belangrijke wet- en regelgeving. In totaal is voor circa veertig onderwerpen een samenvatting gemaakt.

Voorlichting

Het geven van voorlichting behoort tot de kerntaken van SCCM. Het betreft voorlichting aan organisaties die een certificaat willen behalen, organisaties die geconfronteerd worden met een certificaat (zoals overheden) en adviseurs.

Enkele belangrijke ontwikkelingen worden onderstaand weergegeven.

- De website wordt minimaal eenmaal per week bijgewerkt. Op enkele plaatsen is de toegankelijkheid van informatie vergroot door het toevoegen van nieuwe knoppen.
- Internet vormt het belangrijkste voorlichtingskanaal. De SCCM-website is in 2011 gemiddeld maandelijks door ruim 1.750 unieke bezoekers bezocht. In 2010 waren er gemiddeld circa 1.400 unieke bezoekers per maand.
- In totaal zijn er in 2011 meer dan 20.000 documenten gedownload van de SCCM-website. Dit is vergelijkbaar met het aantal in 2010.
- De database met ISO 14001-certificaten is de meest bezochte pagina op de SCCM-site: bijna 32.000 keer in 2011 (27.000 in 2010).
- De e-mailadresbestanden voor ISO 14001 en OHSAS 18001 zijn samengevoegd. In het bestand zijn vooral contactpersonen van (gecertificeerde) bedrijven en adviesbureaus opgenomen. In 2011 is twee maal een digitale nieuwsbrief verstuurd.
- Vragen van bedrijven, adviseurs en overheden worden beantwoord. Deze komen per telefoon en e-mail binnen. Het betreft inhoudelijke vragen en vragen over het versturen van documentatie. Inhoudelijke vragen hebben betrekking op bijvoorbeeld de interpretatie van de ISO 14001- of OHSAS 18001-norm, gecertificeerde bedrijven en de werkwijze van certificatie-instellingen.
- SCCM heeft in samenwerking met NEN op 18 mei 2011 het middagsymposium 'Naleving van wet- en regelgeving geborgd met ISO 14001' georganiseerd. Tijdens het symposium heeft een drietal organisaties met praktijkvoorbeelden laten zien op welke manier de wet- en regelgeving in het milieumanagementsysteem is opgenomen. Er waren bijna 200 deelnemers, vooral afkomstig van bedrijven. Milieumagazine heeft naar aanleiding van het symposium een artikel gepubliceerd met de titel 'Milieu=monniken werk'.
- Artikelen zijn verschenen in Cobouw en Vakblad Arbo over OHSAS 18001 in relatie tot VCA.

5 Verwachtingen en beleid 2012

De verwachting is dat het aantal ISO 14001-gecertificeerde organisaties in 2012 verder zal toenemen. Organisaties zien het belang van een gecertificeerd milieumanagementsysteem om het duurzaam ondernemen systematisch aan te pakken. Organisaties vragen ook steeds vaker om een ISO 14001-certificaat bij de inkoop van producten en diensten. Ook voor OHSAS 18001 is de verwachting dat het aantal certificaten in 2012 verder zal toenemen. Ook hier geldt dat het streven om duurzaam te ondernemen voor steeds meer organisaties aanleiding is om het arbobeleid met een gecertificeerd arbomanagementsysteem op een hoger plan te brengen. De waardering die het ministerie van SZW geeft aan het OHSAS 18001-certificaat als invulling van de 'inspectievakantie' ondersteunt het belang van een gecertificeerd arbomanagementsysteem.

Onderscheid kan worden gemaakt naar enerzijds de basisactiviteiten en de projectgebonden activiteiten. De basisactiviteiten houden verband met faciliteren van de CCvD's bij het beheer van de certificatieschema's en het geven van voorlichting daarover. Ook het optreden als competent body voor EMAS behoort tot de basisactiviteiten. De projectgebonden activiteiten komen voort uit het beleidsplan 2011-2015.

Om te bereiken dat ISO 14001- en OHSAS 18001-certificaten herkenbaar zijn en gewaardeerd worden als basis voor duurzaam ondernemen staan de volgende beleidslijnen centraal:

- Het resultaat van het managementsysteem meer centraal te stellen. Het resultaat in termen van zowel prestaties als compliance, waarbij ook de cultuur als een resultaat kan worden gezien.
- Producten te ontwikkelen die in combinatie met een ISO 14001- en/of OHSAS 18001-audit kunnen worden toegepast om onderdelen van de systemen toe te snijden op nieuwe behoeften en de herkenbaarheid te verhogen.
- Banden met zowel certificatie-instellingen, gecertificeerde organisaties, adviseurs, overheden als verschillende intermediairs te versterken.

In 2012 worden de volgende projecten uitgevoerd in het kader van het beleidsplan.

Resultaat centraal stellen

- Actualisatie van content van wet- en regelgeving voor zowel basiskennis als kennis voor complexe organisaties. Overwogen wordt dit ook uit te breiden tot het onderwerp arbo.
- Werkgroepen worden ingesteld:
  - * gericht op het concreet maken van resultaat en de ontwikkeling van eventuele parameters;
  - * de wijze waarop 'cultuur' meetbaar kan worden gemaakt en betrokken in audits.
- Onderzoek naar toegevoegde waarde die gecertificeerde organisaties hebben van OHSAS 18001.

Producten ontwikkelen

- Leveren van bijdrage aan de werkgroep systeemgericht toezicht binnen het programma LAT-RB van de overheid. In aansluiting hierop zullen producten worden ontwikkeld (bijvoorbeeld rapportageformat).
- De ontwikkelingen in het overheidsbeleid op het terrein van duurzaam inkopen wordt gevolgd. Afhankelijk hiervan wordt bepaald hoe hierop kan worden geanticipeerd met aanvullingen in combinatie met de ISO 14001-audit.
- Nader onderzoek naar de behoefte aan een certificatieregeling op het terrein van veiligheidsmanagementsystemen.

Banden versterken

- In samenwerking met NEN en eventueel andere partijen organiseren van een of twee middagsymposia.
- Een kort programma voor een bijeenkomst van circa 2 uur wordt ontwikkeld en uitgetest om specifieke doelgroepen (zoals toezichthouders of bedrijven) te informeren over de ISO 14001 en/of OHSAS 18001-certificatie.
- Uitbrengen van drie nieuwsbrieven die journalistieker zijn opgezet en stimulerend zijn ten aanzien van implementatie en certificatie van milieu- en arbomanagementsystemen.

- Afronding van de vernieuwde website die per doelgroep relevante informatie biedt.
- Verzamelen van 'best practices' van gecertificeerde organisaties die via nieuwsbrieven en de website worden gepubliceerd.

Omdat communicatie met de verschillende doelgroepen een essentieel onderdeel is voor de uitvoering van de strategie wordt een communicatiespecialist op structurele basis ingeschakeld. Op deze manier wordt de continuïteit in de communicatie gewaarborgd.

Bijlage 1   Overzicht samenstelling RvT, bestuur en CCvD (16 maart 2012)

Bestuur SCCM

Mevrouw ir. A. van der Rest
Namens VNO-NCW / Shell Nederland bv
Voorzitter SCCM / voorzitter CCvD-Arbo

De heer ir. D.J. Amesz
Interprovinciaal Overleg / DCMR
Vice-voorzitter

De heer C.L. Droste MSc
Namens VNO-NCW / Vereniging FME-CWM
Penningmeester SCCM

De heer ing. R.W.P. Valkhof
Rijkswaterstaat Zuid-Holland
Lid / voorzitter CCvD-Milieu

Raad van Toezicht SCCM

De heer ir. G.A.F. van Harten
Namens VNO-NCW / Dow Benelux B.V.
Voorzitter RvT

De heer drs. K. de Snoo
Ministerie IenM / Directie Duurzaam Produceren

De heer ing. H. de Gooijer
Certificatie-instellingen

Bureau SCCM

De heer ir. F.W. Stuyt
Directeur

Mevrouw Y.C.M. van der Voort
Projectleider

Mevrouw S. Gioia
Secretariaat

Mevrouw E. van Nispen
Communicatie

Centraal College van Deskundigen Milieu (CCvD-M)

Ing. R.W.P. Valkhof
Rijkswaterstaat Zuid-Holland
Voorzitter

De heer A.F. Lourens
TNT Post

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Secretaris

De heer C. van Houwelingen
Dow Benelux B.V.

De heer ing. H. Jonker
Provincie Zeeland
Directie Ruimte, Milieu en Water

De heer M. Kalders
van Gansewinkel

De heer H. Spiegeler (agendalid)
Ministerie van IenM

De heer R.A.L. Akkerman
De Nederlandse Bank

De Heer F. Haaijer
Waterschap Reest en Wieden / Provincie
Drenthe

De heer P. Stroucken
Thomas Regout International bv

De heer J.B. Borsboom
Milieudienst Eindhoven

De heer A.L. van der Priem
Vereniging BMD's / BMD Advies Centraal
Nederland

De heer P. de Visscher
Rijkswaterstaat

De heer R. Vermeeren
AgentschapNL

Centraal College van Deskundigen Arbo (CCvD-A)

Mevrouw A. van der Rest
Namens VNO-NCW / Shell Nederland B.V.
Voorzitter

De heer M. Tekstra
FrieslandCampina

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Secretaris

De heer R.B.M. Verhoef
Verhoef A&O

De heer H.P. Martens
Dow Benelux N.V.

De heer M. Kalders
van Gansewinkel

Vacant (waarnemer)
Ministerie SZW

De heer A.A. Zweistra
Provincie Zeeland

De heer F. Buddenberg
Verbond Papier & Karton

College van Beroep SCCM

De heer mr. J.K.B. van Daalen
Rechtbank 's-Hertogenbosch
Voorzitter

Leden

- de heer J.P. van Soest
- de heer dr. M.V.C. Aalders
- de heer mr. W.J. Ouwerkerk
- de heer mr. J. Peters

Bijlage 2

Certificatie-instellingen met erkenning van de Raad voor Accreditatie voor ISO 14001, EMAS en/of OHSAS 18001 op 16 maart 2012

Aboma Certificering bv
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 141
6710 BC Ede
tel.: 0318 - 69 19 49
www.abomacertificering.nl

BSI Group The Netherlands B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 74103
1070 BC Amsterdam
tel.: 020 - 346 07 80
www.bsigroup.nl

**Bureau Veritas Inspection and Certification
The Netherlands BV**
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 2620
3800 GD Amersfoort
tel.: 088 - 450 55 00
www.bureauveritas.nl

DEKRA Certification B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 5185
6802 ED Arnhem
tel.: 026 - 356 91 11
www.dekra-certification.nl

**DNV Business Assurance (Det Norske
Veritas)**
(ISO 14001/OHSAS 18001/EMAS)
Postbus 9599
3007 AN Rotterdam
tel.: 010 - 292 27 00
www.dnvba.nl

EBN Certification
(ISO 14001)
Postbus 5156
2900 ED Capelle aan den IJssel
tel. : 010 – 441 20 18
www.ebncertification.nl

Eerland Certification B.V.
(ISO 14001)
Postbus 275
4190 CG Geldermalsen
tel.: 0345 - 58 50 00
www.eerlandweb.nl

IKOB-BKB BV
(ISO 14001)
Postbus 298
3990 GB Houten
tel.: 030 - 635 80 60
www.ikobbkb.nl

KIWA Nederland B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 70
2280 AB Rijswijk
tel.: 070 - 414 44 00
Postbus 137
7300 AC Apeldoorn
tel.: 055 - 539 33 55
www.kiwa.nl

Lloyd's Register Nederland B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 701
3001 AS Rotterdam
tel.: 010 - 201 84 01
www.lloyds-register.nl en www.lrqa.com

Liftinstituut B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 36027
1020 MA Amsterdam
tel.: 020 - 435 06 06
www.liftinstituut.nl

MKB Certificatie
(ISO 14001)
Postbus 3003
6160 GA Geleen
tel.: 046 - 475 99 31
www.mkb-certificatie.nl

Nederlands Certificatie Instituut
(ISO 14001)
Postbus 405
3233 ZJ Oostvoorne
tel.: 0181 – 48 19 49
www.certificatieinstituut.nl

Qualitatis Certification b.v.
(ISO 14001)
Postbus 54
7770 AB Hardenberg
tel.: 0523 – 67 70 83
www.qualitatis.nl

SGS INTRON Certificatie B.V.

(ISO 14001)
Postbus 267
4100 AG Culemborg
tel.: 0345 - 58 07 33
www.intron.nl

SGS Nederland BV

(ISO 14001)
Postbus 200
3200 AE Spijkernisse
tel.: 0181 - 69 33 33
www.nl.sgs.com

SKH

(ISO 14001)
Postbus 159
6700 AD Wageningen
tel.: 0317 - 45 34 25
www.skh.org

TÜV Rheinland Nederland B.V.

(ISO 14001)
Postbus 541
7300 AM Apeldoorn
tel.: 088 - 888 7 888
www.tuv.com/nl

TÜV Nederland QA BV

(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 120
5680 AC Best
tel.: 0499 - 33 95 00
www.tuv.nl

ViaNorm B.V.

(ISO 14001)
Postbus 1476
3430 BL Nieuwegein
tel.: 030 - 608 79 70
www.vianorm.nl

VPGI-Certificaat

(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 9051
1180 MB Amstelveen
tel.: 020 - 640 07 48
www.vpgi.nl

Bijlage 3
Geregistreerde bedrijven in het kader van de EMAS-verordening*
(7 maart 2012)

- Ahrend Productiebedrijven Sint-Oedenrode B.V.	Sint-Oedenrode
- Europees Octrooibureau	Rijswijk/Den Haag
- Gispem International BV	Culemborg
- Sappi Maastricht B.V.	Maastricht
- Sappi Nijmegen B.V.	Nijmegen

* Op de internetsite van SCCM is een bestand opgenomen met alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. In dit bestand kunnen selecties van de gecertificeerde bedrijven worden gemaakt naar bijvoorbeeld regio en bedrijfstak.